

Poslanec NR SR Pavel Lupták: S digitálnym eurom sa skončí naša sloboda! (VIDEO SK, 33 min)

- CZ24 News | 6. února 2024

Diskusia na palete s poslancom NR SR Pavlom Luptákom. Na úvod prezradil, že hoci začiatkom 90. rokov už bol členom KDH a SKDH, nepredpokladal, že po troch desaťročiach sa do politiky vráti ako člen zákonodarného zboru. Keď sa vďaka svojim videám, v ktorých sa venoval fungovaniu medzinárodného finančného systému, stal verejne známym, dostal ponuku od viacerých politických subjektov, aby kandidoval vo voľbách – napokon si vybral Národnú koalíciu. Ako dodal, má pronárodnú výchovu, jeho otec pracoval pre Maticu slovenskú. Hoci je vyštudovaným strojným inžinierom, po revolúcii v roku 1989 bol ekonomickým námestníkom v dvoch firmách a pôsobil aj v riadiacich orgánoch ďalších spoločností, takže podľa vlastných slov mal k oblasti podnikovej ekonómie blízko.

Prednášky a videá o monetárnom systéme však začal zverejňovať až po tom, ako v roku 2008 po nástupe finančnej krízy prišiel o veľkú sumu peňazí. Negatívna osobná skúsenosť ho motivovala k tomu, aby sa o túto sféru začal zaujímať a študovať ju. Verejnými vystúpeniami chcel varovať iných, aby sa vo svete financií správali uvažlivo. Verí, že ako poslanec môže v tomto smere – aj vďaka mediálnym výstupom – pôsobiť efektívnejšie a s väčším dosahom, hoci “aj keby bolo všetkých 150 poslancov orientovaných ako ja, so svetovým finančným systémom nespravíme nič”. Podľa neho súčasný monetárny systém stojí pred svojím koncom a v histórii zánik jedného systému a vznik nového sprevádzali svetové vojny. Má preto obavy z bezprostrednej budúcnosti. Vznikom prvých papierových bankoviek, ktorých sa tlačilo dvakrát toľko, ako bola ich reálna hodnota v zlate a striebre, a účtovaním úroku za ich požičiavanie vznikol základ dnešného moderného “finančného otroctva”.

Digitálna éra však prináša pre ľudí ďalšie hrozby, ďaleko presahujúce finančnú oblasť, týkajúce sa ich osobných slobôd a ľudských práv. Preto sa v podstatnej časti interview venuje blížiacemu sa nástupu digitálneho eura, ktoré má byť plnohodnotnou náhradou hotovosti. Vysvetľuje podstatu jeho fungovania a dôvody zavedenia. Účet na digitálne euro bude možné zriadiť prostredníctvom komerčnej banky, generovať ho však bude Európska centrálna banka. Jednou z novínok jeho používania majú byť okrem online platieb aj tzv. offline platby. Digitálne euro bude podľa poslanca znamenať absolútnu kontrolu firiem i jednotlivca vrátane jeho pohybu. Okrem toho je digitálna mena programovateľná, na základe čoho bude možné online regulovať nákup tovarov a služieb – napríklad znemožní tankovanie benzínu v prípade, že občan prekročí stanovený limit jeho osobnej “ulíkovej stopy”, alebo mu bude účet vypnutý ako sankcia pre jeho “politicky nekorektné” verejné postoje. Doplnil, že digitálna mena umožní aj to, že krajiny s nižšou výkonnosťou ekonomiky budú mať v rámci EÚ digitálne euro s nižším kurzom ako ekonomicky výkonnejšie členské štáty.

Myslí si, že zavedeniu digitálneho eura, ktoré má podľa plánov ECB časom nahradiť všetky súčasné formy peňazí, nemôžu občania ani štát zabrániť. Situáciu prirovnáva k búrke, ktorej príchod nedokážeme ovplyvniť, no môžeme sa na ňu aspoň pripraviť tak, že si zadovážime dáždnik alebo pršiplášť. V prípade krachu bánk, ktoré pri súčasnom stave svetovej monetárnej politiky hrozia, by si ľudia mali chrániť svoje úspory rozumným investovaním do hmotných vecí. Spomína nielen drahé kovy, či nehnuteľnosti, ale napríklad aj stavebné drevo alebo čokolievky, o čo bude vždy záujem a bude sa dať predať. Pripustil však, že možno až 80 percent obyvateľov Slovenska nedisponuje voľnými

zdrojmi na investovanie.

Reagoval aj na otázku, ako hodnotí požiadavku ECB, aby Slovensko vypustilo z Ústavy SR nedávno zakotvené právo na hotovosť. Odpovedal, že keďže sme sa vzdali vlastnej meny – slovenskej koruny – a vstúpili do eurozóny, centrálna banka vychádza z toho, že nemáme právo rozhodovať o tom, či bude alebo nebude zachovaná hotovosť. Túto kompetenciu sme odovzdali nadnárodnej ECB. Zdôraznil, že z tohto príkladu jasne vyplýva, aké dôležité je mať vlastnú menu, ktorú si okolité členské štáty EÚ ako Česko, Poľsko či Maďarsko ponechali. Národná mena je podľa jeho názoru dôležitá aj ako nástroj na ovládanie vlastnej ekonomiky.

Pripúšťa i odlišný vývoj globálneho finančného systému, ktorý sa predpokladá a ktorý dnes majú jeho tvorcovia pevne v rukách. Tvrdí však, že by tomu musela predchádzať nejaká katastrofa, napríklad svetová vojna. Na záver sa venoval téme mediálneho prostredia na Slovensku a jeho možnej zmene, vďaka ktorej by sa k občanom mohli dostávať objektívnejšie informácie aj o fungovaní sveta peňazí a bánk. Ako povedal, doteraz hovoril o programovateľnej mene a v prípade médií ide o programovanie ľudskej mysle. Chýba mu názorovo vyvážené informovanie a chcel by, aby sa táto méta dosiahla aspoň v prípade verejnoprávných médií.